

KESKKONNAAMET

Rapla Turvas OÜ
info@raplaturvas.ee

13.06.2022 nr DM-119595-7

Rabivere turbatootmisala keskkonnaloa taotluse puuduste kõrvaldamine

Olete Keskkonnaametile esitanud Rabivere turbatootmisala keskkonnaloa taotluse, mis on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 22.03.2022 nr DM-119595-1 all. Täiendatud taotlused on registreeritud veel 06.04.2022 nr DM-119595-3 all ja 13.04.2022 nr DM-119595-5 all.

Taotluse viimase versiooni kontrollimisel ilmneseid järgnevad asjaolud:

1. Taotluse seletuskirja punktis 5 on kirjas, et tootmisala idaosast juhitakse kuivendusveed Suurraba kraavi (VEE1097801). Keskkonnaloa taotluses on märgitud Rabivere kuivendusvee väljalaskme 2 suublaks Kiurukraav (VEE1097802) ja pinnaveekogumiks Maidla (1098300_1) ning Rabivere kuivendusvee väljalaskme 3 suublaks Suurraba kraav (VEE1097801) ja pinnaveekogumiks Maidla (1098300_1). Keskkonnaregistri andmetel suubub Kiurukraav Suurraba kraavi. Keskkonnaregistris ei ole märgitud kuhu suubub Suurraba kraav. Seega palume välja selgitada tegelik olukord ja vastavalt sellele parandada/täiendada taotlust ja seletuskirja selles osas. Palume selgitada välja kas eelnimetatud kraavid on seotud Maidla jõega. Kui Suurraba kraav ei suubu Maidla jõkke siis eemaldada Rabivere kuivendusvee väljalaskmetel 2 ja 3 suubla andmetes Maidla pinnaveekogum.

2. Taotluse seletuskirjas ei ole selgitatud turbakihist välja tulevate kändude edasist kasutamist ning selles osas tuleb seletuskirja täiendada. Juhul kui kändud antakse edasi küttematerjalina ja/või kasutatakse taristu rajamiseks, ei loeta neid jäätteks. Juhul kui kändude edasine kasutamine ei ole kindel, tuleb need jäätteks lugeda, täita taotluse 3. Eriosa - Jäätmed ning lisada taotlusele kaevandamisjäätmekava.

3. Taotluse maapõue osa ei sisalda maksimaalset aastast tootmiskahtu.

4. Keskkonnaamet ei ole veendunud, et kavandataval tegevusel puudub ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku Rabivere loodusala kaitse-eesmärkidele. Turbatootmisala veeloa KMH-s ei ole arvestatud täna teada oleva informatsiooniga:

- Kull, A. 2016. Soode ökoloogilise funktsionaalsuse tagamiseks vajalike puhvertsoonide määratlemine pikaajaliste häiringute leviku piiramiseks või leevendamiseks, II etapp. Aruanne.
- Kohv, M., Salm, J.-O., Jakobson, L., Niitlaan, E. 2015. Turba kaevandamise hüdrooloogilise

mõju vähendamine. Eesti Turbaliit. Aruanne.

Keskkonnaloa kehtivusaja pikendamisel turba kaevandamisega avalduda võiva mõju prognoosimisel tuleb lähtuda kuivendamise mõjuala ulatusest. Ain Kulli poolt juhitud töörühma tulemuste (Kull, 2016) kohaselt ulatub kuivenduse tugev mõju rabades 100 m kaugusele ning nõrk mõju kuni 300 m kaugusele kraavist; ettevaatusprintsipiist lähtuvalt soovitatakse puhvertsooniks arvestada 400 meetrit.

Marko Kohv jt on oma töös (2015) koondanud erinevates teadusartiklites avaldatud tulemused kuivenduskraavide mõju ulatuse kohta turbakihtidele, mille järgi mõju akrotelmile on 30-200 meetrit, mõju katotelmile e veetasemest sügavamal asuvale turbalasundile on 5-60 meetrit. Nimetatud töös on aluseks võetud Ain Kulli töörühma tulemused ning analüüsil arvestatud tugeva mõjuala ulatuseks 100 m ning nõrga mõjuala ulatuseks 300 meetrit. Aruande koostajad on väljendanud seisukohta, et olemasolevatel tootmisaladel kaevandamise jätkamine ei muuda oluliselt kujunenud olukorda.

Seega juhul kui Rabivere turbatootmisalal jätkata turbatootmist ilma kraave süvendamata, on tegevus võimalik (analoogselt Meenikunno turbatootmisalal loa kehtivusaja pikendamisega). Kuid kraavide süvendamise vajadusel avaldub selgelt täiendav mõju Natura alale, kus on inventeeritud looduslikus seisundis rabade elupaigatüüp.

Keskkonnaamet peab vajalikuks eksperthinnangu tellimist, milles selgitatakse välja kraavide süvendamisest avalduv mõju ja selle ulatus Natura ala kaitse-eesmärgiks olevale rabakooslusele, kuna turbatootmiseks kraavide süvendamine põhjustab Natura alalt vee suuremat äravoolu. Lisaks on eksperthinnangus vajalik välja tuua kaevandamise mõju seireprogramm, mis hõlmab piirnevate alade veetasemete ja taimestiku seiret. Seireandmed võimaldavad koguda tuleviku tarbeks infot võimalike pikajaliste kuivendumõjude kohta ning veenduda, et tegevusel ei ole täiendavat mõju ning juhul, kui seire siiski tuvastab veetaseme languse väljaspool turbatootmisala, tuleb koheselt rakendada meetmed veetaseme tõstmiseks (hüdrotõkked vm). Keskkonnaameti hinnangul on pädev sellist eksperthinnangut andma Tartu Ülikool (Ain Kull, Edgar Karofeld).

Lisaks on Kaitstavate soode tegevuskava (2015) alusel Rabivere raba arvatud üle-riigiliselt II prioriteetsusega taastamist vajavate alade hulka (tabel 3).

Kõikide eelpool nimetatud tööde koostamine on toimunud paralleelselt turbatootmisala veeloa KMH menetlusega või selle heakskiitmise järgselt, mistõttu ei ole saanud selle infoga arvestada ja ebasoodsa mõju avaldumise väljaselgitamiseks on vajalik kaasata ekspert vastavalt eeltoodule.

Palume taotlust vastavalt ülaltoodule täiendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Viktoria Burtin 5688 5603 (maapõu)
Viktoria.Burtin@keskkonnaamet.ee

Margit Karu 5695 1985 (vesi)
margit.karu@keskkonnaamet.ee

Kristo Keevend 5695 8759 (jätmed)
kristo.keevend@keskkonnaamet.ee

Kadri Hänni 5786 6552 (looduskasutus)
kadri.hanni@keskkonnaamet.ee